

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 476/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Luboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Pavlom Kissom, advokátom, Štúrova 20, Košice, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 16Co/133/2022-883 z 30. mája 2023 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/157/2023 z 27. marca 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 20. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu (ďalej len „napadnutý rozsudok“ a „napadnuté uznesenie“). Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, priznať finančné zadosťučinenie v sume 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní o poskytnutie primeraného zadosťučinenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu porušením práva duševného vlastníctva na Okresnom súde Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15C/127/2011. Súd prvej inštancie v označenej veci rozhodol v poradí druhým rozsudkom z 8. júla 2022 tak, že uložil povinnosť žalovanému uhradiť sumu 5 000 eur, vo zvyšnej časti návrh zamietol.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej nevyhovujúcej časti. V odôvodnení krajský súd rekapituloval, že sťažovateľ je vlastníkom autorských práv k slovenskej verzii hry Scrabble a žalovaný vyrobil reláciu Sedem pre vysielanie televízie JOJ,

kde v grafickom logu, upútavke a v priebehu relácie na kulisách použil dielo bez súhlasu sťažovateľa, čím došlo k porušeniu jeho autorských práv k dielu. Sťažovateľ ako oprávnená osoba mal preto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie v súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia v kontexte žalovanej sumy, ktorú sťažovateľ vyrátal ako 4,7 % z odplaty žalovaného za produkciu relácie Sedem, počas obdobia, keď dochádzalo k porušovaniu jeho práv, uviedol, že na základe vykonaného dokazovania, dĺžky zásahu a pozmenenia niektorých hracích kameňov (čím bolo zasiahnuté do jeho diela) je možné za primerané zadosťučinenie považovať sumu 5 000 eur. K výške priznaného zadosťučinenia uviedol, že sťažovateľ netvrdil, že závažnosť vzniknutej ujmy je daná vplyvom na jeho psychiku, povest' ako autora, prípadne že zásah mal aj negatívne majetkové dôsledky (zníženie predajnosti z využitia práv duševného vlastníctva). V súvislosti so sťažovateľovou podstatnou námietkou vznesenou v odvolaní, že súd prvej inštancie nevykonal dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a k námietke nesprávneho právneho posúdenia krajský súd uviedol, že rozhodnutie o nevykonaní niektorého z navrhnutých dôkazov nemá nevyhnutne za následok nesprávne skutkové zistenia či nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností a nevykonanie sťažovateľom navrhnutých dôkazov podrobne odôvodnil v bode 12 svojho rozsudku. Pokiaľ ide o namietané nesprávne právne posúdenie veci, krajský súd uviedol, že neobstojí argumentácia sťažovateľa, že nesprávne právne posúdenie spočíva v opomenutí súdu prvej inštancie vysporiadať sa s časťou uplatneného nároku za nezákonný zásah do autorského diela sťažovateľa, keďže súd prvej inštancie sa vysporiadal tak s neoprávneným použitím diela, ak aj s jeho pozmenením zo strany žalovaného, ktoré oba predstavujú neoprávnený zásah do autorského práva sťažovateľa v zmysle § 16 a § 17 ods. 1 písm. c) Autorského zákona. Krajský súd v zhode so súdom prvej inštancie zdôraznil, že sťažovateľ sa nedomáhal v konaní autorskej odmeny, ale primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie autorského práva, ktoré súd prvej inštancie správne posúdil podľa § 56 ods. 1 písm. f) Autorského zákona v spojení s § 442a ods. 1 Občianskeho zákonníka, pri ktorom sa zohľadňuje rozsah vzniknutej ujmy, okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, pričom dôkazné bremeno na preukázanie závažnosti vzniknutej ujmy spočíva na sťažovateľovi. V nadväznosti na argumentáciu sťažovateľa, ktorý výšku svojho nároku odvádzal z majetkového prospechu žalovaného za produkciu relácie, konštatoval, že nemajetková ujma pri porušení autorského práva sa odvodzuje z následkov zásahu viažucich sa k dielu, ako aj z okolností a následkov zásahu viažucich sa k osobe dotknutej protiprávnym konaním, nie k osobe poškodzovateľa. Na základe opísaných úvah krajský súd konštatoval, že sťažovateľ neuviedol také tvrdenia, ktoré by boli svojou relevanciou spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, preto rozsudok ako vecne správny potvrdil.

4. Sťažovateľ podal dovolanie, ktorého dôvodnosť založil na tvrdení existencie vady podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku. V podstate zopakoval svoje výhrady spojené s nedostatočným dokazovaním v súvislosti s výškou a dôvodnosťou uplatneného nároku na primerané zadosťučinenie, v dôsledku čoho (nevykonaním navrhnutého dokazovania) mal podľa jeho názoru súd nesprávnym procesným postupom znemožniť mu, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V nadväznosti na to považoval rozsudok odvolacieho súdu za svojvoľný, arbitrárny a zmätočný.

5. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie odmietol, keď dospel k záveru, že sťažovateľom tvrdená vada zmätočnosti nie je daná. Konštatoval, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí dostatočne vysporiadal so všetkými odvolacími námietkami sťažovateľa. Pokiaľ sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, a to spolu s odkazmi na jednotlivé body odôvodnenia prvoinštančného rozhodnutia, ktoré aj náležite zdôvodnil, prípadne podporil aj dodatočne vysvetleniami, v uvedenom nemožno vidieť ním namietanú vadu. Tiež sa vyjadril k aplikácii § 442a ods. 1 Občianskeho zákonníka a vysvetlil dôvody ovplyvňujúce určenie výšky náhrady finančného zadosťučinenia, pričom sa vyjadril aj k neexistencii vplyvu majetkového prospechu žalovaného na určenie výšky zadosťučinenia za vznik nemajetkovej ujmy. Konštatoval, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa podľa jeho názoru vysporiadalo s podstatnými odvolacími námietkami a rozhodujúcimi skutočnosťami, pričom myšlienkový postup odvolacieho súdu bol riadne a dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal, preto nebolo možné dospieť k záveru, že predmetné rozhodnutie trpí vadou nepreskúmateľnosti, arbitrárnosti či zmätočnosti. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa o nedostatočnom vykonaní dokazovania uviedol, že po preskúmaní tejto námietky a obsahu spisu dospel k záveru, že doplnenie dokazovania malo byť na účel zistenia rozsahu porušenia autorských práv a zistenia dôvodnosti primeraného zadosťučinenia. Konštatoval, že sťažovateľ na súdnom pojednávaní konanom 29. apríla 2022 vyhlásil, že nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Totožne ani v záverečnej reči sťažovateľ nenavrhol ďalšie dokazovanie na súdnom pojednávaní konanom 10. júna 2022. Súd prvej inštancie sa v novom rozhodnutí dostatočným spôsobom vyjadril k dôvodom zamietnutia sťažovateľom navrhovaných dôkazov, a to v kontexte relevancie týchto dôkazov na určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia, a súčasne dostatočným spôsobom zdôvodnil výrazné moderovanie uplatnenej výšky primeraného finančného zadosťučinenia na sumu 5 000 odkazom na bod 12 a nasl. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Rovnako z rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že priznaná suma zahŕňa zadosťučinenie za zásah do autorského diela, tak aj za neoprávnené použitie diela. S poukazom na uvedené dospel k záveru, že sťažovateľ neopodstatnene namietal, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, preto dovolanie podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietol.

6. Sťažovateľ v sťažnosti argumentuje v prospech porušenia svojich práv napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu, pričom odôvodnenie a závery súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu považuje za arbitrárne a nedostatočné, a to pre nedostatočne vykonané dokazovanie a nesprávne právne posúdenie veci, na ktoré nereflektoval ani odvolací súd, ktorý sa len stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. Opakuje aj svoju argumentáciu týkajúcu sa nesprávneho záveru, že ekonomické výnosy žalovaného nemohli mať súvis s určením výšky primeraného zadosťučinenia. Rovnako tvrdí, že nevie, ako sa vo veci konajúce súdy vysporiadali s jeho špecifikáciou sumy zadosťučinenia za použitie diela a zvlášť za zásah do diela, keď mu ani z odôvodnenia nie je zrejmé, v akej miere bol úspešný či neúspešný, s tým-ktorým uplatneným nárokom, keďže mu bola priznaná paušálne suma 5 000 eur. Svojím obsahom ide o totožnú argumentáciu, ktorú sťažovateľ uplatnil už v priebehu konania pred všeobecnými súdmi a rovnako aj pred dovolacím súdom v rámci svojho dovolania. Pokiaľ ide o odôvodnenie namietaného porušenia označených práv rozhodnutím dovolacieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti zotrval na svojom právnom

posúdení veci, z čoho vyvodzoval porušenie svojich označených práv nedostatočným, formalistickým a arbitrárnym prístupom dovolacieho súdu pri posúdení jeho výhrad a námietok vznesených v dovolaní.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd okrem iného rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom. Každú takúto sťažnosť ústavný súd predbežne prerokuje podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.1. K namietanému porušeniu práv rozsudkom krajského súdu:

8. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu bol sťažovateľ oprávnený podať dovolanie, čo aj využil. Dovolanie predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého krajský súd poskytoval ochranu právam zaručeným ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namietal v ústavnej sťažnosti. Je tak naplnená ústavná podmienka na aktiváciu princípu subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“), ktorý ústavnému súde odníma právomoc konať a rozhodovať o ochrane označených základných práv podľa ústavy i práva podľa dohovoru rozsudkom odvolacieho súdu.

9. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu práv uznesením najvyššieho súdu:

10. Podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní odmietnuť ústavnú sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. Za zjavne neopodstatnenú možno podľa ustálenej judikatúry považovať takú ústavnú sťažnosť, pri ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 391/2019, I. ÚS 403/2019, I. ÚS 418/2019 s početnými odkazmi na predchádzajúcu judikatúru).

11. Podstatou veci je tvrdenie sťažovateľa, že súd prvej inštancie, ako aj krajský súd rozhodli arbitrárne, svoje rozhodnutia nedostatočne odôvodnili, pričom zároveň nevykonali ním navrhnuté dokazovanie a vec nesprávne právne posúdili, na čo nereflektoval ani najvyšší súd, keď uvedené pochybenia procesu na nižších inštanciách najvyšší súd nevyhodnotil ako ním tvrdenú vadu zmätočnosti, čím malo dôjsť k porušeniu jeho označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu z dôvodu jeho arbitrárnosti.

12. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že ho možno považovať za ústavne akceptovateľné. Konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu nemožno považovať za arbitrárne ani za svojvoľné

alebo za nepreskúmateľné. Toto odôvodnenie poskytuje dostatočný základ pre jeho výrok. Úvahy najvyššieho súdu sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce z namietanej vady uvedenej v dovolaní a relevantných noriem procesného práva, ktorých účel a význam nepopierajú. Ústavný súd tiež nezistil, že by relevancia námietok sťažovateľa smerujúcich proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu z hľadiska posúdenia možného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru umožnila dospieť k záveru, ktorý by odôvodňoval vyslovenie porušenia uvedených práv.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd v súhrne konštatuje, že najvyšší súd primeraným spôsobom a náležite odôvodnil svoje napadnuté uznesenie a neexistuje relevantná súvislosť medzi označeným základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na jednej strane a napadnutým uznesením najvyššieho súdu na strane druhej z dôvodov uvádzaných v sťažnosti. Preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. V dôsledku odmietnutia ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa už ústavný súd ostatnými návrhmi obsiahnutými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. októbra 2024

Peter Molnár
predseda senátu